

Solliciteren is werken

Door Nanne van Poll, secretaris CRR

Gemiddeld één sollicitatie per week is voor menig werkzoekende de wettelijke plicht. Op jaarbasis kom je dus uit op ten minste 52 sollicitaties. Haal je dat aantal niet, dan volgt mogelijk een sanctie. 'Straffen in plaats van stimuleren' is tegenwoordig een veelgehoord en toegepast devies.

Solliciteren is werken, hard werken. Dat werk bestaat uit het zoeken van vacatures, het lezen van het opgestelde functieprofiel, bellen voor meer informatie, de brief werkelijk schrijven, en uiteindelijk de digitale deur uitdoen. Je bent meestal per *geschreven* sollicitatiebrief ongeveer 4 uur werk kwijt. Vervolgens volgt nog het nawerk: het ontvangen van de sollicitatiebevestiging, meestal niet, en dan (gewoonlijk) de afwijzing, dikwijls met nietszeggende reden: "andere kandidaten voldeden meer aan het gestelde functieprofiel".

Soms, heel soms, krijg je de ware reden te horen: je bent te oud of je bent geen man, want gezien de samenstelling van het team ging de voorkeur naar een jonger iemand of naar een man uit. Nooit gehoord van (leeftijds-) discriminatie?

Die nietszeggende afwijzing is een regelrechte dooddoener, zeker als je uren in die brief hebt gestopt. Dan verwacht je op zijn minst een eerlijke en onderbouwde afwijzing, en niet een bulkafwijzing. Een afwijzing waar je als sollicitant je voordeel mee kunt doen. En dus, ga je maar weer eens mailen of bellen. En zo kan de tijd per sollicitatie uiteindelijk zomaar oplopen tot één hele werkdag. Hard werken dus, dat zoeken naar een betaalde baan.

Als werkzoekende werk je dus veel, maar dat wordt niet of nauwelijks erkend door de instanties en media. Dit soort werk is miskend, omdat het niet als echt werk wordt gezien. Men ziet pas iets als werk als het betaald wordt. Kijk maar eens naar de TEDxPrague van Guy Standing op internet.¹ Men verwacht werk met een baan: een baan

¹ "What is the precariat?", Praag in 2016.

wordt betaald, werk meestal niet. Maar werk is wel essentieel voor de mens en voor de maatschappij. Werk bestaat ook uit het runnen van een huishouden, het verrichten van mantelzorg, het doen van veelal geschoold vrijwilligerswerk – allemaal van groot belang, maar niettemin onbetaald. En het krijgt niet of nauwelijks erkenning, want iedereen die geen betaalde baan heeft, heeft een afstand tot de arbeidsmarkt.² Afhankelijk of die persoon al dan niet een uitkering heeft, wordt al naargelang de wortel of de stok toegepast. Bij bijstandsgerechtigden wordt steevast de stok toegepast, want men ziet deze mensen als schuldig en verwijtbaar, en als een verspiller van het belastinggeld. En die moeten dus achter de broek aangezet worden.

Intussen heb ik honderden sollicitaties geschreven, en meestal krijg ik geen enkele reactie. Niet van het uitzendbureau, niet van de organisatie. Het aantal reacties is beperkt tot 1 op 5. Van vier krijg ik dus totaal niets te horen. En als ik al een reactie krijg, is het meestal grote onzin. Vaak vraag ik me af of men überhaupt mijn cv heeft gelezen, en twijfel ik over de juiste inschatting van mijn competenties en vaardigheden, want hoe wil iemand die niet hetzelfde kan of weet inschatten wat ik kan en weet? Het voelt voor mij aan alsof ik als arts te horen krijg van een receptionist of een verpleegkundige dat ik geen pleisters kan plakken, of niet weet wat pleisters zijn of het woord 'pleister' niet kan schrijven – hoe groot kan de contradictie zijn? En hoe groter de belediging?

Trouwens, bellen of mailen om meer informatie is zinloos, want degene die erover gaat, is nooit aanwezig, of toevallig net in gesprek. Zo wacht je soms weken op een terugbelverzoek. Je vraagt je af ze ooit gehoord hebben van de Sollicitatiecode?

Respectvol omgaan met sollicitanten, en zeker afgewezen kandidaten, is een ondergeschoven kindje. Mocht u denken dat dit alleen bedrijven doen, moet ik u teleurstellen, want het gaat vooral om overheden: provincies, gemeenten, culturele instellingen enzovoort.

Een andere trend die opvalt, is het feit dat er veel 'wervende vacatures' zijn: vacatures die er op dit moment niet zijn, maar waar aan 'cv-schuiving' wordt gedaan. Men zoekt zoveel mogelijk kandidaten voor het geval dat er eventueel mogelijk op termijn een functie vrijkomt – vooral in het sociale domein gebeurt dit veel. Hopelijk filteren het CBS en het UWV deze *fake* vacatures bij hun vacatureoverzichten eruit, want zo denkt de massa echt dat er 1.000.000 openstaande vacatures zijn.

Naast de tijd die erin gaat zitten, lopen de kosten ook op. Tegenwoordig word je ook overal 'ter kennismaking' uitgenodigd, vrijblijvend en de kosten zijn "een investering in jezelf". Dit kost de sollicitant ook 'bakken met geld' – wat er natuurlijk met een bijstandsuitkering niet is -. Bovendien, ik heb *al* geïnvesteerd in mezelf, want dat diploma kwam echt niet als een bonus bij een supermarkt?! *Die* kosten moet ik uit de baan en uit het werk halen.

Kortom, als ik uitga van *mijn* marktwaarde, kan ik gerust 200 euro per uur rekenen.³ Nou, als ik dan al die sollicitaties verreken met mijn uurloon kom ik uit op een goed leefbaar inkomen! Waarom worden sollicitanten niet betaald voor al dat werk? Met een dagje solliciteren zou ik aldus een passend loon hebben gegeneerd.....

² Officieel is de term 'afstand tot de arbeidsmarkt' voorbehouden aan mensen met een beperking; niettemin zien veel gemeenten iedereen die langer dan 6 maanden geen betaald werk heeft verricht onder deze categorie vallen.

³ Gebaseerd op wat andere mensen met een vergelijkbaar diploma verdienen in Nederland en de wereld. Ik pas me aan aan de opmerking van Van der Veer over de salarisverhoging van ING-voorzitter Hamers en aan wat andere bankiers/bestuurders zeggen: anders gaat men naar het buitenland en anders is het geen kwaliteit.